

Országos Rendőrfőkapitány
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása
Ea.:
Tel.:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panaszügyében folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

1. panaszos
2. Rendőr-főkapitányság vezetője
3. Független Rendészeti Panasztestület
4. Irattár
- 5.

INDOKOLÁS

I.

Panaszos nevében képviselő postai úton terjesztett elő panaszbeadványt, amelyben a panaszossal szemben fogatosított rendőri intézkedést kifogásolja.

A panaszos beadványában foglaltak szerint, *-n a * szám alatti, az Önkormányzat tulajdonát képező bérlakás kiürítése iránti perben született jogerős határozat végrehajtására került sor.

A panaszos – a végrehajtást fogatosító önálló bírósági végrehajtó megérkezése előtt – tizenöt aktivista társával felsorakozott az érintett lakás körfolyosójára nyíló bejárati ajtó előtt, hogy jelenlétével akadályozza a bírósági végrehajtást, a lakás kiürítését, így kívánván felhívni a közvélemény figyelmét a Magyarországon egyre több embert érintő lakhatási problémákra, az elhelyezés nélküli kilátások embertelenségére.

Az önálló bírósági végrehajtó felszólította az aktivistákat, hogy a végrehajtást ne akadályozzák, akik a felszólításnak nem tettek eleget, ezért az önálló bírósági végrehajtó a rendőrség közreműködését kérte.

A rendőrség képviselője egyenként felszólította az aktivistákat, hogy igazolják magukat. A tizenöt aktivista iratait a rendőrök – az egyes személyek személyazonosságának megállapítása nélkül – összegyűjtötték. A rendőrség képviselője felszólította az aktivistákat, hogy hagyjanak fel a cselekményükkel, ugyanis azzal jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követik el, továbbá tájékoztatást adott az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről. A felszólításnak a csoport öt tagja eleget tett, a több tíz aktivista a helyén maradt.

Az általános felszólítást, továbbá más aktivistákkal szembeni intézkedés megkezdését követően, a más aktivistákkal „összekapcsolódó” panaszost a rendőrség képviselője ismételen felszólította a szabálysértés abbahagyására, valamint tájékoztatta az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről.

A panaszos – élve „a polgári engedetlenség eszközével” – a felszólításnak nem tett eleget és passzív ellenállást tanúsított, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben és leválasztották az aktivisták étláncáról. Az ernyedett helyzetben lévő panaszost a lépcső felé húzták. A panaszos a lépcsőn, a saját lábán – a rendőrök kíséretében – ment le, majd a ház előtt várakozó rendőrségi autóbba ültették. A rendőrautóban hosszabb idő eltelte után igazoltatták, majd * óra körüli időben – kilenc társával együtt – a Rendőrkapitányságra állították elő.

A panaszos részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint a rendőrség minden jogalapot nélkülöző módon állította őt elő, továbbá kifejtette, hogy megítélése szerint az előállítás időtartama sértette a személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A panaszos a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- az előállítás jogalapját,
- az előállítás arányosságát,
- az előállítás időtartamát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint arra a megállapításra jutott, hogy az előállítás jogalapja kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A Panasztestület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint ennek kapcsán sem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. Azonban a Panasztestület a panaszos előállításának az ideje kapcsán a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a súlyos sérelmét állapította meg.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés b) pontja ba) alpontja szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- előterjesztett panaszbeadvány;
- jelentés az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- parancsnoki vélemény és kivizsgálás előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- osztályvezetői átirat;
- rendőri jelentés;
- kapitányságvezetői átirat;
- előadó ív;
- az önálló bírósági végrehajtó rendőrségnek címzett, megkeresése;
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről;
- igazolás az előállítás időtartamáról;
- jegyzőkönyv eljárás alá vont személy meghallgatásáról;
- határozat szabálysértési eljárásban.

III.

A Panaszos panaszában utalt 2 db internetes címre (linkre), amely címeken videofelvételek érhetőek el a kilakoltatásról, illetőleg a rendőri fellépésről.

A közigazgatási hatósági eljárás megindulását követően a hatóság – a tényállás tisztázási kötelezettségéből adódóan – beszerezte (CD lemezre lementette) a felvételeket.

Az egyik felvételen egy kereskedelmi televízióadó magazinműsor – a témával kapcsolatos – riportfilmje látható. A riportfilmben a panasz alapját képező kilakoltatással kapcsolatban szólalnak meg különböző interjúalanyok, illetőleg a kilakoltatás végrehajtása alkalmával készült, egy-egy kiragadott részlet látható.

A másik felvétel * másodperc hosszúságú, amely a körfolyosó távolabbi végéről készült és a végrehajtással érintett lakás bejárati ajtajánál zajlott eseményeket rögzítette, amint * fő rendőr éppen egy aktivista kiemelését végezte az „élőláncból”.

A felvételek kapcsán megállítom, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából releváns adatokat, információkat nem tartalmaznak, ezért azokat bizonyítékként az eljárás során nem vettem figyelembe.

IV.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

V.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A rendőri szerv vezetőjének jelentése szerint az alábbiak kerültek megállapításra.

A rendőri intézkedésre *-n * utca * számú magánlakás előtt került sor, ahol a Rendőrkapitányság hivatásos állománya végrehajtói eljárásban való közreműködésben vett részt, mivel az önálló bírósági végrehajtó *-n kelt megkeresésében – a bírósági végrehajtról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 45. §-ra való hivatkozással – igényelt rendőri közreműködést a fenti ingatlan birtokba adása érdekében. Az önálló bírósági végrehajtó megkeresése alapján a rendőri közreműködésre a végrehajtási eljárás helyszínén került sor.

A kötelezett lakása előtt aktivisták tartózkodtak, akik összekapaszkodva kívánták megakadályozni a végrehajtói eljárás megkezdését. A végrehajtó tájékoztatta a jelenlévőket a végrehajtási cselekmény okáról, menetéről. Figyelmeztette őket az eljárás akadályozása esetén várható jogkövetkezményekről, valamint felszólította őket, hogy ne akadályozzák a végrehajtói eljárást. A végrehajtó figyelmeztetését, felszólítását a jelen lévő aktivisták figyelmen kívül hagyták, ezért az önálló bírósági végrehajtó rendőri közreműködést kért a helyszínen tartózkodó rendőröktől.

Az eljáró rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte, amely alapján többször felszólították a csoport tagjait, hogy aktív magatartásukkal ne akadályozzák a végrehajtási eljárást. Amennyiben nem hagynak fel a magatartásukkal, akkor jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést valósítják meg.

Az aktivisták a rendőrök többszöri felszólítása ellenére is tovább folytatták az aktív magatartásukkal a végrehajtási eljárás akadályozását, ezért – mivel a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatták, illetőleg velük szemben az eljárás azonnal lefolytatható volt – a kényszerítő eszköz alkalmazásának a kilátásba helyezésére történt figyelmeztetést követően, megkezdték az előállításukat a Rendőrkapitányságra.

Az előállítások során az intézkedő rendőrök az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, valamint azokkal szemben, akik nem voltak hajlandók az együttműködésre bilincset alkalmaztak. A panaszossal szemben bilincs alkalmazására nem került sor. Az előállított személyi szabadságának korlátozására, valamint a fogvatartottak tényleges elhelyezésére a

Rendőrkapitányság előállító helyiségében került sor. A panaszossal szemben az előállítás *-n * óra * perctől * óra * percig tartott. Az előállító helyiségben * óra * perctől * óra * percig tartózkodott.

Az intézkedéssel érintett személyek részére az előállításukról igazolást állítottak ki. Tekintettel arra, hogy a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatásának a feltételei fennálltak, ezért az érintettek meghallgatása, illetve a szabálysértési eljárásban hozott határozatok kihirdetése megtörtént. Ezt követően az előállított személyeket szabadították.

VI.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

1. Az előállítás jogalapja

A Vht. 45. § (1) bekezdés alapján *„A végrehajtó intézkedésével szembeni ellenszegülés esetén a végrehajtó tájékoztatja az ellenszegülést megvalósító személyt az ellenszegülés esetén követendő eljárásról és az ellenszegülés következményeiről, és közvetlenül a legközelebbi, általános rendőri feladatokat ellátó helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett a végrehajtó intézkedésének befejezéséig.*

(2) *Ellenszegülésnek minősül, ha a jogszerű végrehajtói intézkedéssel érintett személy*
a) nem veti alá magát a végrehajtói intézkedésnek és fizikai erőlkifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni, vagy
b) a végrehajtói intézkedés során a számára jogszerűen adott végrehajtói utasításokat nem hajtja végre, és ezzel akadályozza a végrehajtói intézkedést.”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján: *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése alapján *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”*

(2) *A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,*

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Sztv.) 216. § (1) bekezdése alapján *„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (3) bekezdése szerint „*Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.*”

A Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdése szerint „*Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által fogatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonságáért megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszerítőeszközöknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá - ha a végrehajtási kényszerítőeszközre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri - végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személy elleni kényszerítőeszközt.*”

(3) *A rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszerítőeszközt nem fogatosíthat, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől.*”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint „*Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:*

a) *passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszzerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,*”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint „*A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:*

a) *a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint*

b) *a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.*”

A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére állították elő, hogy együttműködő volt a rendőrökkel, nem ellenkezett, és azt követően, hogy felállították a lakás előtti körfolyosó padlójáról, már saját lábán ment le a lépcsőn.

A határozat V. részében ismertetett előzmények alapján megállapítható, hogy az önálló bírósági végrehajtó a Vht. 45. § (1) bekezdésben rögzítetteknek megfelelően végrehajtotta a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, ennek alkalmával a lakás ajtajában ülő, illetve álló személyeket tájékoztatta a végrehajtási cselekmény okairól, lefolytatásáról, valamint felhívta a figyelmüket, hogy amennyiben a végrehajtást akadályozzák a helyszínen jelen lévő rendőri erők segítségét fogja kérni. A csoport tagjai a végrehajtó felszólításának nem tettek eleget, ezért a Vht. 45. § (2) bekezdése alapján rendőri intézkedést kért.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a jelenlévő rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján intézkedési kötelezettség terhelte, ezért megfelelő jogalap birtokában – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdésére – intézkedést kezdeményeztek a bírósági végrehajtást akadályozó csoport tagjaival szemben.

Az intézkedést fogatosító rendőrök felszólították a lakás ajtajában ülő, illetve álló aktivistákat, hogy a lakás ajtaját hagyják el, ne akadályozzák a végrehajtást végző önálló végrehajtó munkáját.

A rendőrök – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdésére – a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával ismételt felszólították a csoport tagjait, hogy

cselekményükkel hagyjanak fel, ugyanis annak továbbfolytatásával szabálysértést valósítanak meg.

A rendőrök tájékoztatták az aktivistákat, hogy amennyiben a cselekményüket továbbfolytatják, akkor a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése alapján jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését valósítják meg. A rendőrök arról is tájékoztatást adtak a csoportnak, hogy amennyiben nem hagynak fel az aktív ellenszegülésükkel (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja), kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását követően, előállítást kezdeményeznek velük szemben.

Az aktivisták a felszólítások ellenére az aktív ellenszegülő magatartásukkal nem hagytak fel, továbbra is az ajtóban ültek és álltak, karjukat, lábukat összefogva, összekulcsolva akadályozták a végrehajtó munkáját, illetőleg nem engedelmeskedtek a rendőri felszólításnak.

Megállapítom, hogy az előállítás kellő jogalap birtokában került végrehajtásra, így az ezzel kapcsolatos panasz alaptalan.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és a aktív ellenszegülő magatartással hagyjon fel. A felszólítások ellenére a Panaszos megtagadta az együttműködést, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...)”¹

2. Az előállítás arányossága

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint „*A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése alapján „*A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.*”

A panaszos állítása szerint az előállítás foganatosítása nem állt arányban az általa elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, ezért szerinte eltúlzott volt az előállítás alkalmazása.

A panaszos előállítására a rendőri jelentések szerint azért került sor, mert a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett, aktív ellenszegülő magatartást tanúsított, így a

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítása jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

cselekményével a Szabs. tv. 216. §-ában foglalt szabálysértést valósította meg. A panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megtörni, és nem lehetett másként megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával, így az adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére, más kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása. Azzal, hogy a panaszost előállították, így kiszakították abból a környezetből, amelyben a társaival összefogva a jogerős bírósági végzésben foglaltak végrehajtására irányuló eljárást akadályozták meg. Megállapítható az is, hogy a végrehajtási eljárás zavartalan lefolytatásának a biztosítása, a rendőrségi felszólításban foglaltaknak érvényre juttatása más módon nem volt biztosítható csak a személyi szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtásával. A panaszos más módon nem volt rábírható ugyanis arra, hogy hagyja el a helyszínt és biztosítsa a végrehajtási eljárás zavartalan, akadálymentes lefolytatását.

Mindezek alapján a panaszossal szemben foganatosított előállítás megfelelt az arányosság követelményeknek, így a panasz alaptalan.

3. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) és (4) bekezdése szerint *„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”*

(4) *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”*

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése alapján *„Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”*

A panaszos állítása szerint az előállítása hat órán keresztül tartott. A panaszos együttműködő volt a rendőrökkel, így nem volt olyan körülmény, amely okot adhatott volna, a hosszú időtartamú előállítására. Egy egyszerű megítélésű szabálysértésről volt szó, amely körülményeit már a helyszínen tisztázni lehetett, így megítélése szerint az előállítás időtartama aránytalanul hosszú volt.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból rekonstruálni lehet, hogy milyen eljárási cselekményeket foganatosítottak a rendőrök. Az ellentétes és különböző jelentésekben más-más időpontot megjelölő dokumentumok közül az Alosztály vezetőjének jelentésében foglalt időpontot fogadtam el a helyszínen az intézkedés megkezdésének. A fentiek alapján a rendőrök az intézkedést * perckor kezdték meg a lakás előtt tartózkodó személyekkel szemben. A személyeket felszólították magatartásuk abbahagyására, majd amikor annak nem tettek eleget igazoltatták őket egyenként, majd ismételt felszólították őket a követendő magatartásra, egyúttal pedig a jogsértő magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos a legalább két rendőri felszólításban foglaltaknak nem engedelmeskedett, így a rendőrség a panaszos előállítása felől határozott. A panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kezdete a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” rendőrségi dokumentáció szerint * perc volt.

A panaszos önként nem engedte el a társait, akikkel össze volt kapaszkodva, így a rendőrség testi kényszer segítségével tudta a panaszos előállítását foganatosítani. Ezt követően a panaszost igazoltatták, majd ruházat átvizsgálást hajtottak végre, és testi kényszert

alkalmazva előállították a Rendőrkapitányságra, ahol * perckor helyezték el az előállító helyiségben. Itt * percig tartózkodott, majd pedig szabadon bocsátották. A rendőrség vele szemben szabálysértési eljárást indított, amelynek során * óra * perc és * óra * perc között hallgatták meg. A Robotzsaru nyilvántartó rendszer „Iktatói érkeztetések, alszámok” menüpontjának adatai szerint a Rendőrkapitányságon * óra * perckor rögzítették a határozat elkészítését, amelyet a szabálysértési ügyirat borítójának adatai szerint a panaszos még aznap át is vett.

A rendőri szerv vezetőinek aláírásával jóváhagyott tájékoztatás megállapította, hogy az előállítás hosszát az is befolyásolta, hogy a szabálysértés miatt előállított személyek esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekményt, illetve szabálysértési eljárási cselekményt szakszerűen, jó szakmai színvonalon végezték el a rendőrök.

Az elvégzett cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – az iratokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl – szellemi, szervezési előmunkákat igényelnek. A Panasztestület által kalkulált, a rendőri jelentésekre, illetőleg a szabálysértési határozatok elkészítésének időigénye jócskán alulértékelt. Egy szakszerű rendőri jelentés, valamint egy bíróság előtt is „helytálló” szabálysértési határozat megírása nem negyed-, illetve fél órát vesz igénybe. Ennyi idő alatt a jogszabályi hivatkozások összegyűjtése, valamint az iratoknak még a formai kialakítása sem lehetséges, nem beszélve azok tartalommal történő megtöltéséről.

Összefoglalva megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát * óra * perctől * óra * percig, azaz * óra * percen keresztül korlátozták, ami nem jelent aránytalanul hosszú időt annak tükrében, hogy ezen időintervallumban a rendőrség további kilenc személyt állított elő és folytattak le velük szemben is a szabálysértési eljárást.

Az is megállapítható, hogy a helyszínen a rendőrök több személyt szólítottak fel a szabálysértés abbahagyására, egyenként igazoltatták őket, majd egyenként próbálták meg őket a követendő magatartásra rábírni, majd amikor ennek nem tettek eleget, ellenszegültek, akkor a rendőrök az általuk alkotott évláncból kiszakítva őket próbálták meg elvinni a személyeket a helyszínről.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök a panaszos előállításának ideje alatt folyamatos munkát végeztek, az előállítás idejét kellőképpen kihasználták, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

A Panasztestület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült az előállítás ideje kapcsán, hiszen az nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek.

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból rekonstruálni lehet, hogy milyen eljárási cselekményeket fogadosítottak a rendőrök.

A helyszínen az intézkedésüket * perckor kezdték meg a lakás előtt tartózkodó személyekkel szemben. A személyeket felszólították magatartásuk abbahagyására, majd amikor annak nem tettek eleget igazoltatták őket egyenként, majd ismételt felszólították őket a követendő magatartásra, egyúttal pedig a jogsértő magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos a legalább két rendőri felszólításban foglaltaknak nem engedelmeskedett, így a rendőrség a panaszos előállítása felől határozott. A panaszossal szemben fogadosított

rendőri intézkedés kezdete a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” rendőrségi dokumentáció szerint * perc volt.

A panaszos önként nem engedte el a társait, akikkel össze volt kapaszkodva, így a rendőrség testi kényszer segítségével tudta a panaszos előállítását foganatosítani. Ezt követően a panaszost igazoltatták, majd ruházat átvizsgálást hajtottak végre, és testi kényszert alkalmazva előállították a Rendőrkapitányságra, ahol * óra * perckor helyezték el az előállító helyiségben. Itt * óra * percig tartózkodott, majd pedig szabadon bocsátották. A rendőrség vele szemben szabálysértési eljárást indított, amelynek során * óra * perc és * óra * perc között hallgatták meg. A Robotzsaru nyilvántartó rendszer „Iktatói érkeztetések, alszámok” menüpontjának adatai szerint a Rendőrkapitányságon * óra * perckor rögzítették a határozat elkészítését, amelyet a szabálysértési ügyirat borítójának adatai szerint a panaszos még aznap át is vett.

Összefoglalva megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát * óra * perctől * óra * percig, azaz 6 óra 39 percen keresztül korlátozták, ami nem jelent aránytalanul hosszú időt annak tükrében, hogy ezen időintervallumban a rendőrség további kilenc személyt állított elő és folytattak le velük szemben is a szabálysértési eljárást.

Az is megállapítható, hogy a helyszínen a rendőrök több személyt szólítottak fel a szabálysértés abbahagyására, egyenként igazoltatták őket, majd egyenként próbálták meg őket a követendő magatartásra rábírni, majd amikor ennek nem tettek eleget, ellenszegültek, akkor a rendőrök az általuk alkotott élőláncból kiszakítva őket próbálták meg elvinni a személyeket a helyszínről.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök a panaszos előállításának ideje alatt folyamatos munkát végeztek, az előállítás idejét kellőképpen kihasználták, ezért a Panasztestület állásfoglalásával nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) és (7) bekezdés, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és c) pontjai és (2) bekezdés, 178. § i) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93/A. (2) bekezdés, 92. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 19. § (1) és (2) bekezdés, 33. § (2) bekezdés f) pontja, (3) és (4) bekezdés, 47. §, 15. § (1) és (2) bekezdés, 16. § (1) bekezdés;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 37. § (1) és (3) bekezdése, 5. § (3) bekezdése, 39. § (2), (3) bekezdés a) és b) pontja, 30. § (3) bekezdése;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése;
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 45. § (1) és (2) bekezdése.

Budapest, 2016. március 29.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**